

zemljiške knjige vodile tudi v drugem in ne samo laškem jeziku.

Ker pa so zadnja leta bili imenovani mnogi sodni in tudi pisarniški ter zemljeknjižni uradniki, ki so zmožni deželnih jezikov in ker je tako navedeni poprejšnji nedostatek po največ odpravljen tudi pri sodiščih, ki zemljiške knjige vodijo z laškim jezikom, nedostatek namreč, da zaradi pomankanja uradnikov, jezika zmožnih ni bilo moči reševati zemljeknjižnih prošenj, ki niso bile laški nego v drugem jeziku pisane, niti z njimi poslovati ali vpisavati jih, — onda se sedaj kaže, da je tudi pri teh sodiščih moči brez kvare za pravosodje nemške zemljeknjižne prošnje reševati in vpisavati z nemškim jezikom in ni zatorej nikakega razloga, da bi še znanprej veljal ukaz, da mora biti izključljivo laški jezik v narodno mešanih sodnih okoliših, ukaz, ki je bil izdan zaradi nedostatnega jezikovnega znanja pri uradnikih za prejšnjega časa, da bi bili bolj varni vpisi.

To mi torej kaže predrugačiti zgorajšnji ukaz ter zapovedati, da je rešila zemljeknjižnih prošenj, ki so vložene v deželnem jeziku, kolikor moči, kolikor namreč to dopušča znanje jezikov pri sodniških in poslovnih uradnikih, vselej spisovati v jeziku pismene ali ustne zapisniške prošnje, ter da je v zemljiško knjigo vpisavati z istim jezikom. (Min. ukaz. z dné 13. junija 1887, št. 190.)

V Trstu, dné 5. julija 1887.

Od c. kr. deželnega nadsodišča.

Iz sodno-zdravniške prakse.

Piše med. dr. Fran Zupanc.

(Dalje.)

B. Telesna poškodba po smislu novega načrta kaz. zakoniku.

Po smislu načrta kaz. zak. spadajo semkaj vse poškodbe, katere niso povzročile smrti in tudi ne posledic, imenovanih v § 236. načrta kaz. zak. V bodoče imel bode torej pojem „lahka

poškodba“ čisto drug, zlasti neprimerno obširnejši pomen, nego ga ima sedaj. Semkaj bode vvrstiti ne le neznatnih poškodb, ampak tudi take, katerih običajno in tudi z zdravniškega stališča nikakor ne smatramo za „lahke“, nego jih imamo celo naravnost za „težke“.

Zaradi raznovrstnosti poškodb, ki jih je vvrstiti pod skupni pojem „lahke poškodbe“, pokazala se je torej takoj potreba razvrstiti jih po gotovih kategorijah; in tako navaja § 231. načrta kaz. zak. gotove okolnosti, zaradi katerih je postavljena mnogo hujša kazen, nego li za ostale navadne poškodbe, katere je kaznejevati z ječo do 6 mesecev ali pa z denarno globo do 500 glđ.

Dotični paragraf slove:

Telesna poškodba kaznuje se z ječo: 1. Ako je provzročila nad teden trajajoče moteno zdravje ali nezmožnost za poklic ali ako je bila združena s posebnimi mukami; — 2. ako je bila započeta z orodjem ali v okolnostih, da iz tega izhaja smrtna nevarnost; — 3. ako je bila storjena sorodnikom vzhodne vrste.

Četudi sta prvi dve določbi bistveno podobni določbam § 155., a) sedanjega kaz. zak., razlikujeta se vendar le od njih v nekaterih točkah. Razlika je nekaj v tem, da smatra načrt kaz. zak. uže uporabo smrtno nevarnega orodja samo na sebi za posebno obtežujočo okolnost, da ne tirja torej, kakor § 155., a) sedanjega kaz. zak. še posebno določenega načina vporabe orodja nekaj pa je razlika o tem, da se isto tako hujše kaznujejo tudi uže druga smrtno nevarna dejanja (oziroma druge okolnosti), a ne samo dejanja, započeta z orodjem, čegar svojstva so uže splošno znana.

O smrtno nevarnem orodji bil je razgovor uže, ko smo razmotrivali analogne določbe § 155., a) sedanjega kaz. zak.; vse tam navedeno velja tudi tukaj. Semkaj torej ni prištevati samo orožja v ožjem pomenu, ampak tudi drugačno orodje, v katerem je zločinec uže po njegovem svojstvu mogel in moral vedeti, da je z njegovo uporabo združena smrtna nevarnost.

Pod okolnostmi, iz katerih izvira smrtna nevarnost, razumeti je telesne poškodbe, ki imajo smrtno nevarni značaj, katere je torej sicer provzročilo orodje, a ne takšno, da bi ga bilo uže po njegovih splošnih svojstvih smatrati za smrtno nevarno, n. pr. zaušnice, brec itđ., nadalje pa tudi smrtno nevarne telesne

poškodbe, ki so bile započete brez orodja v ožjem pomenu, ako je bila n. pr. hrana odtegnena itd.

Po načrtu kaz. zak. uporabljati je razen pri ravnokar navedenih določbah tudi tedaj hujšo kazen, „ako je telesna poškodba provzročila nad teden dni trajajoče moteno zdravje ali nezmožnost za poklic, ali ako je bilo združeno s posebnimi mukami“. Ker se ti pojmi v enakem smislu uporabljajo uže v sedanjem kaz. zakoniku in so bili uže prilično pretresani, treba tukaj samo opozoriti na to, kar je uže bilo povedano.

Konečno je še opomniti, da § 237. načrta kaz. zak. določuje težko uječo do 10 let za slučaj, ako je kedo s hudim dejanjem nameraval katero koli posledic, ki so imenovane v § 236. načrta kaz. zak. Navadno je sodniku dokazati, da je takšno namerano imel zločinec; ako bi pa tudi zdravnik o tem povprašan bil, konstatovati je njemu samo to, da je bila sila naperjena proti ustroju, ki je za življenje važen, da je bilo orodje z veliko silo uporabljeno itd.

C. Smrtne poškodbe.

Smrtno poškodbo imenujemo vsako poškodbo, katera je provzročila smrt. Označiti poškodbo za smrtno ne zavisi od tega, je li posredno ali neposredno provzročila smrt, in tudi ne od tega, bi li znabiti v drugem slučaju ne bil nastal smrtni izid. Z drugimi besedami: poškodbo imenujemo takrat smrtno, ako je v konkretnem slučaju vzročeno zvezana s smrtjo; najprvo se torej čisto nič ne oziramo po vzrokih, zakaj da je vsled konkretne poškodbe v konkretnem slučaju nastopila smrt, — te vzroke naštevati nam je še le v poznejšnjem delu zdravniškega mnenja. Kadar pa je silovita smrt vsled mehaničnih insultov povod za sodno-zdravniško preiskavanje in presojevanje, ozirati se nam je na tri vprašanja, ki so utemeljena v določbah § 129. avstrijskega kaz.-pravdnega reda in ki slovejo:

1. Kaj je bil najprej vzrok smrti in za čim da je dotičnik umrl?
2. Je li najbližnji vzrok smrti provzročila poškodba in katera? — in ako se temu pritrdi,
3. je li ta poškodba storjena vsled dejanja kakega drugega človeka, ali na kak drugi način? (Dalje prihodnjič.)

